

Matematiska Institutionen
KTH

Några övningar inför lappskrivning nummer 5, Diskret matematik för D2 och F, vt09.

1. Betrakta gruppen $G = (Z_{19} \setminus \{0\}, \cdot)$.
 - (a) Visa att G är en cyklisk grupp.
 - (b) Bestäm antalet generatorer till G .
 - (c) Bestäm delgrupper med 2, 3, 6 och 9 element till G .
2. Bestäm antalet delgrupper till en cyklisk grupp med 63 element.
3. Vilka av följande grupper är cykliska?
 - (a) $(Z_2, +) \times (Z_3, +)$.
 - (b) $(Z_8, +) \times (Z_9, +)$.
 - (c) $(Z_8, +) \times (Z_3, +) \times (Z_3, +)$.
4. Hörnen i en kvadrat färgas svarta eller vita. Kvadraten kan sedan speglas, vridas och vändas.
 - (a) Bestäm en bana med precis två element, och en bana med precis fyra element.
 - (b) Bestäm satibilisatorn till en färgläggning där två närliggande hörn är vita och de övriga två svarta.
 - (c) Använd den sk Burnsidess lemma för att beräkna antalet banor.
5. Bestäm antalet sätt att färga sidorna i en kub med 7 olika färger.
6. Undersök om polynomet $x^3 + x + 1$ är irreducibelt i polynomringen $Z_5[x]$.
7. Undersök om polynomet $p(x) = x^4 + x^2 + 1$ är irreducibelt i polynomringen $Z_5[x]$.
8. Betrakta polynomringen $Z_2[x]$ och bestäm den största gemensamma delaren $D(x)$ till de bägge polynomen $p(x) = x^5 + x^3 + x + 1$ och $q(x) = x^2 + 1$ samt bestäm polynom $n(x)$ och $m(x)$ sådana att

$$D(x) = n(x)p(x) + m(x)q(x).$$
9. Faktorisera polynomet $x^6 - 1$ i irreducibla faktorer i polynomringen
 - (a) $Z_7[x]$.
 - (b) $Z_5[x]$.
 - (c) $Z_3[x]$.
 - (d) $Q[x]$.
 - (e) $R[x]$.
 - (f) $C[x]$,

där Q betecknar kroppen av rationella tal, R kroppen av reella tal och C de komplexa talen.

10. Visa att mängden

$$Z[\sqrt{2}] = \{n + m\sqrt{2} \mid n, m \in Z\},$$

där Z betecknar mängden av hela tal, bildar en ring.

11. Gruppen G är cyklisk och har en cyklisk delgrupp H med 105 element och en cyklisk delgrupp K med 63 element. Bestäm $H \cap K$.
12. Betrakta en grupp G som verkar på en mängd S . Banan \mathcal{O} innehåller 7 element ur S och stabilisatorn till elementet $s \in \mathcal{O}$ består av 4 element. Bestäm antalet element i G .
13. Låt H vara en delgrupp till gruppen G . Elementen i H beskriver funktioner på elementen i G enligt

$$h(g) = h \cdot g.$$

- (a) Bestäm antalet banor i G .
 - (b) Beskriv banorna.
14. Undersök om mängden av 3×3 matriser

$$\begin{bmatrix} 0 & a & b \\ 0 & 0 & c \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix},$$

där $a, b, c \in Z_5$, bildar en ring utan etta.

15. Bestäm samtliga enheter i ringen $R = M_{2 \times 2}(Z_2)$ av 2×2 -matriser med element från kroppen Z_2 .
16. Betrakta ringen $R = M_{3 \times 3}(Z_3)$ av 3×3 -matriser med element från kroppen Z_3 . Visa att om $A \in R$ och $\det(A) = 0$ så finns alltid en matris B sådan att $AB = 0$. Kommer det då också att finnas en matris C så att $CA = 0$?
17. Polynomet $p(x) = x^5 - 3x^4 - 5x^3 + 15x^2 + 4x - 12$ har nollställena 1, -1, 2, -2 och 3 i ringen Z . Faktorisera $p(x)$ i irreducibla faktorer i ringen $Z_{17}[x]$.
18. Konstruera ett irreducibelt fjärdegradspolynom i polynomringen $Z_3[x]$.
19. Bestäm antalet enheter i ringen $R = M_{2 \times 2}(Z_p)$ av 2×2 -matriser med element från kroppen Z_p , där p är ett primtal.
20. Undersök om mängden

$$Q(\sqrt{2}) = \{a + b\sqrt{2} \mid a, b \in Q\},$$

där Q betecknar mängden av rationella tal, bildar en kropp.